

IZVJEŠTAJ 3. KONFERENCIJE UDOMITELJA DJECE HRVATSKE
Koprivnica, Dom mladih, 02.12.2008.
„18+ - SKRB O UDOMLJENOJ DJECI POSLIJE OSAMNAEST GODINA“

Treća konferencija udomitelja djece Hrvatske pod nazivom „18+ - skrb o udomljenoj djeci poslije osamnaeste godine“ održana je u Koprivnici, 02. prosinca 2008. u organizaciji Foruma za kvalitetno udomiteljstvo djece u okviru projekta „Za kvalitetno udomiteljstvo djece u RH“ koji se provodi u suradnji s partnerima iz Nizozemske International Child Development Initiatives (ICDI) i International Foster Care Organisation (IFCO).

Program

Konferencija je otvorena pozdravnim riječima predstavnika organizatora gđe. Ane Šimić ispred Foruma za kvalitetno udomiteljstvo i gosp. Renea de Bot, nizozemskog partnera i člana projektnog tima. ; predstavnice mladih iz udomiteljskih obitelji Željke Matić, gosp. Zvonimira Mršića, gradonačelnika grada Koprivnice, gosp. Milivoja Androlića, predsjednika skupštine Koprivničko-križevačke županije te gđe. Ranke Koružnjak, voditeljice Odsjeka za udomiteljstvo Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

U središnjem dijelu programa izložena su sljedeća pozvana izlaganja:

- Gđa Ana Šimić, izložila je standarde kvalitete skrbi za djecu izvan vlastite obitelji osvrnuvši se na smjernice za provedbu standarda kvalitete u Republici Hrvatskoj izrečene od udomitelja i stručnih djelatnika iz Centara za socijalnu skrb na prošloj konferenciji koja je u cijelosti bila posvećena toj temi. Posebno je istaknula ako je podrška kvalitetna i ako se djeca i mladi kontinuirano pripremaju za neovisan život omogućit će im se da se osjećaju sigurno i snažno te da se razviju u samostalne i samosvjesne osobe koje će uspjeti izaći na kraj sa poteškoćama na koje će nailaziti.
- Gđa Ranka Koružnjak, voditeljica Odsjeka za udomiteljstvo Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, izložila je pravni okvir za skrb o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi poslije osamnaeste godine prema kojemu pravo na skrb izvan vlastite obitelji traje dok za isto postoji potreba. U slučaju kada dijete odluči nastaviti školovanje to pravo traje do završetka njihovog redovnog školovanja, a najdulje do navršene 26. godine života. Mlađa punoljetna osoba (18.-21. godina života) koja se dalje redovno ne školuje, može i nadalje biti smještena u udomiteljskoj obitelji, ako je to prema ocjeni centra za socijalnu skrb od posebnog interesa za nju, pod navedenim okolnostima smještaj može trajati najdulje do njene navršene 21. godine života, a ako do tada nije riješila pitanje svoje egzistencije, može ostvariti pravo na stalnu pomoć.

- Gđa Klaudija Kregar, sa Studijskog centra socijalnog rada, izložila je temu Adolescencija i priprema za samostalni život unutar koje se posebno osvrnula na osnovna razvojna obilježja adolescencije u vidu razvoja identiteta, adolescentske krize i dosezanja moralne zrelosti, pripremu za samostalan život koja ne počinje neposredno prije no što mlada osoba napusti skrb, već je počela trenutkom djetetovog rođenja, načine na koje se može olakšati proces osamostaljivanja mladim ljudima kroz odnos sigurne privrženosti, izgradnju većeg samopoštovanja i osjećaja osobne djelatnosti, te kako unaprijediti proces pripreme za osamostaljivanje mladih odraslih u udomiteljskim obiteljima.
- Predstavnic mladih iz udomiteljskih obitelji Željka Matić iznijela je sudionicima svoje iskustvo poslije 18. godine te sudjelovanje na susretu u Nizozemskoj gdje su bili okupljeni mladi iz udomiteljskih obitelji iz različitih europskih zemalja.
- Bonnie Bakker, ispred nizozemske agencije za udomiteljstvo Flexus, iznijela je nizozemski primjer, zakonsku regulativu i iskustva skrbi o udomljenoj djeci poslije 18. godine. Posebno istaknuvši kako stvari često završe krivo i adolescenti napuštaju svoje udomiteljske obitelji zato što to moraju, a ne zato jer su na to spremni. Bitno je ustrajati na traženju rješenja kako da pružimo adolescentima priliku za sretnu mladost.

U drugom dijelu konferencije iznesena su hrvatska iskustva o skrbi o udomljenoj djeci nakon 18. godine:

- Gđa Odilia van Manen Rojnić predstavila nam je CARDS projekt koji se provodi u okviru udruga Nadomak Sunca i H.U. OAZA, s ciljem realiziranja programa podrške i stambene zajednice za mladež u odlasku iz udomiteljstva na području Istre.
- Gosp. Milivoj Androlić, ravnatelj Dječjeg doma „Svitanje“, predstavio je program stambenih zajednica za djecu 18+ u sklopu Dječjeg doma potpomognut od strane lokalne vlasti.
- Gđa Ivana Jeđud, s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, predstavila je sudionicima program IZVOR zamišljen kao trening životnih vještina za mlade korisnike dječjih domova koji su pred izlaskom iz domova, a provodi ga udruga domaćin UISP-Zagreb.

U radnom dijelu konferencije kroz rad u malim grupama sastavljenih od stručnjaka, udomitelja i mladih zasebno, razgovaralo se o potrebama mladih poslije 18., osobnim iskustvima po tom pitanju te prijedlozima za poboljšanje skrbi o djeci poslije 18. godine.

Zaključci konferencije

Potrebe mladih mogu kategorizirati na dvije razine:

Pomoć (konkretna financijska pomoć, stanovanje, obrazovanje, zaposlenje)

Podrška (uz materijalnu posebno je potrebna emocionalna podrška i vođenje u procesu osamostaljivanja te daljnje podrška u svim vidovima)

Sudionici su se složili da je napravljen pozitivan pomak donošenjem Zakona o udomiteljstvu, iako smatraju da u njega treba unijeti još neke promjene.

Smatraju da je još uvijek u Centrima za socijalnu skrb (CZSS) premalo stručnjaka te da lokalne razine nisu dovoljno osviještene o ovom problemu i kako su posebno problematične zatvorene i nesenzibilizirane lokalne zajednice.

Tijekom konferencije je u više navrata spominjan i od strane sudionika se smatra neophodnim individualni plan zbog redovitog praćenja i interesa svakog djeteta.

U procesu osamostaljivanja djece/mladih navodi se kako su svi odgovorni: država (kroz zakone i proračun), lokalna zajednica (pr. crkva), udruge udomitelja i sami udomitelji. Spominjane su poteškoće u suradnji između pojedinih dionika, ali isto tako kako je za kvalitetnu skrb neophodna suradnja svih uključujući i širu zajednicu (gospodarstvenici – stipendije, zapošljavanje), medije i hrvatski zavod za zapošljavanje.

Ono što sudionici smatraju da treba unaprijediti su postojeći zakoni tj. da su jednaka prava sve djece kojoj se pruža skrb izvan vlastite obitelji. Prijedlog je da se poziva predstavnike mladih u radne skupine prilikom donošenja propisa.

Glasna je bila poruka mladih koji su jasno rekli kako su potrebni: unapređenje + odgovornost

MI (mladi) – prepoznati što nam treba i što nam je važno.

CZSS, udomitelji, MZSS, djelatnici u institucijama i biološka obitelj = **ČUTI NAS**

Sudionici predlažu da se u svakom većem gradu nađe stan za stambene zajednice te da djeca /mladi koja su smještena u udomiteljsku obitelj imaju mogućnost korištenja stambenog prostora unutar stambenih zajednica pri Dječjim domovima – pozitivan primjer Dječjeg doma Zagreb gdje trenutno ima 10ak slobodnih mjesta i čija ravnateljica poziva mlade u udomiteljskim obiteljima koji trebaju smještaj da im se obrate.

Preporuča se osnivanje zaklade – pozitivan primjer u tom smjeru je inicijativa Rotary club-a koja je u tijeku.

Sudionici

Na konferenciji je sudjelovalo 94 sudionika i to: 35 udomitelja iz cijele Hrvatske (članovi udruga „H.U. OAZA“ Rovinj, „Nadomak sunca“ Opatalj, „Put ka sreći“ Koprivnica, „Zipka“ Varaždin, „Nada“ Ivanec, „Fenix“ Križevci, „Udruga udomitelja Istarske županije“ Pula, „Novi dom“ Bjelovar, „Udruga udomitelja djece i starijih“ Koprivnica, „Toplo srce“ Velika Gorica, „Udruga udomitelja djece s posebnim potrebama Dubrava“ Zagreb, „Bolji život“ Slatina, te udomitelji iz Čazme, Siska, Đurđevca, Zaboka, Pitomače. Sudjelovalo je petoro mladih, 38 stručnih djelatnika iz Centara za socijalnu skrb (Zagreb, Bjelovar, Čakovec, Koprivnica, Varaždin, Nova Gradiška, Pakrac, Velika Gorica, Virovitica, Petrinja, Đurđevac, Zabok, Ludbreg, Sisak, Ivanec, Vrbovec, Zlatar Bistrica, Jastrebarsko, Ivanić Grad, Slatina, Križevci, Dugo Selo, Daruvar) te predstavnici MZSS, Gradskog poglavarstva grada Koprivnice i Županijske skupštine, Dječjeg doma Zagreb i Dječjeg doma Svitanje, SOS-dječjeg sela, Studijskog centra socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta te nizozemski partneri.

Ovim putem zahvalili bismo se Poliklinici za zaštitu djece Grada Zagreba i udruzi „Igra“ koje su omogućile da svi sudionici dobiju priručnik o adolescentima „Trebamo li brinuti“ i edukativnu brošuru „Katapult“, kao i tamburaškom sastavu Podravka koji je nastupio u glazbenom dijelu nakon ručka.

Izložba „Sretno dijete-sretna obitelj“